

Gaudete in domino, iterum gaudete

(kázání na 4. neděli adventní, Q34)

Svatý Pavel říká: „Radujte se vždy v Pánu a nestarejte se; Pán je zde a vaše myšlenky jsou Bohu známy, ty radostné i ty bolestné.“

Takže říká: „Radujte se!“ Jeroným praví, že nikdo nedostane od Boha umění, moudrost a radost aniž by byl dobrým člověkem. A dobrým člověkem není, kdo neproměnil své staré návyky; takový nemůže od Boha obdržet umění, moudrost ani radost.

A [zde se] říká: „Radujte se v Pánu!“ Neříká „v našem Pánu“, ale „v Pánu“. Již vícekrát jsem říkal, že boží vláda nespočívá jenom v tom, že je pánem všeho tvorstva, ale spíše v tom, že by mohl stvořit tisíce světů a všechny by je svou čirou podstatou převyšoval; v tom spočívá jeho vláda.

A [také se zde] říká: „Radujte se v Pánu!“ Všimněme si dvou slůvek. První je, že máme zůstat v Pánu a nehledat poznáním ani žádostí nic mimo něj, neboť jediné potěšení je v Pánu. A za druhé: „Radujte se v Pánu!“, v jeho nitru a v jeho vážnosti, neboť se všechno počíná jím a on nemá počátek.

A říká: „Radujte se v Pánu po všechn čas.“ učitelé říkají, že se nikdy sobě nerovnájí dvě hodiny ani dva dny. A svatý Augustin říká: „Kdo se stále raduje, ten se raduje mmimo čas.“

Takže se říká: „Radujte se stále!“ - a to tedy znamená mimo čas. – a nestrachujte se, Pán je zde a je blízko!“ Duše musí nutně opustit veškerou starost, jestliže se má radovat v Pánu, ale přinejmenším v hodinu, kdy se s ním spojuje.

Proto říká: „Nestarejte se, Pán je tu a je blízko.“ – to znamená v našem nitru, pokud nás tam ovšem zastihne a duše není se svými pěti smysly někde venku na procházce. Duše musí být doma u sebe, ve svém nitru, v tom, co je v ní nejvyšší a nejčistší a stále zůstává samo v sobě a nehledí ven; tam je pak Bůh přítomen a je nám blízko.

Jiný smysl onoho „Pána je tu“ je tento: On je při sobě a již nevychází ven. A David říká: „Pane, potěš mou duši, ježto ji pozvedám k tobě!“ Duše se vši svojí silou musí pozvednout nad sebe sama a být přenesena z času a místa do prostranné šíře, kde je Bůh sám sobě blízko a sám při sobě a neodchází pryč a nedotýká se ničeho cizorodého. Jeroným říká, že pokud by bylo možno, aby kámen měl moudrost a vědění anděla, pak by také bylo možno, aby se Bůh nalézal v čase nebo čemkoli časném.

Proto se říká: „Pán je tu.“ David říká: „Pán je se všemi, kdo ho chválí a hovoří o něm, a vzývají ho v Pravdě.“ Jak ho máme chválit, hovořit o něm a vzývat ho, to ponechám stranou, ale spíše [mě zajímá], že říká „v pravdě“. Co je pravda? Jen Syn je pravda, ani Otec ani Svatý Duch, leč [tito jen] nakolik jsou jedinou pravdou v jeho bytosti. Pravda je, když zjevím, co mám v srdci a vyslovím to ústy, tak, jak to mám ve svém srdci, bez obmyslu a hádanek. Čili pravda je zjevení. Tedy je Syn samozřejmě pravda. Vše, co Otec má a může poskytnout, to vyjádřil najednou ve svém Synu. Pravda je tedy zjevení a působnost.

Proto říká „ v pravdě“.

A svatý Pavel říká: „Radujte se v Pánu!“, a pokračuje: „Vaše myšlenky jsou Pánu známy.“ To jest: [jsou známy] v této Otcově pravdě. Víra tkví ve světle rozumu, naděje tkví v síle k boji, jež neustále usiluje o to nejvyšší a nejčistší – o pravdu. Jednou jsem řekl – a dobře si to pamatujte! – že síla je tak svobodná a tak ctižádostivá, že nestrpí žádný nátlak. A oheň lásky tkví ve vůli.

A tu se praví: „Vaše myšlenky“ i veškeré vaše síly „vděk i žalost, jsou u Pána známy.“ Kdyby člověk k Bohu necítil nic více než vděčnost, stačilo by to.

Bůh nám pomoz, abychom se navěky radovali v Pánu a v pravdě u Pána a aby naše myšlenky mu byly známy a my mu byli vděční za vše dobré, a byli v něm blaženi. Amen.